No. 917 — Zaterdag 27 Juli 1901. — 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 26 Juli.

EEN OVERZICHT.

Wanneer men heden ten dage zijn oogen over het schouwtooneel der wereld laat weiden, dan ziet men zóóveel, wat het hart van een geloovig Katholiek van vrees en angst moet doen sidderen en ineenkrimpen.

Richt men toch zijn blikken naar Engeland, dan doemt zich daar het droevig schouwspel voor onzen geest op, dat een natie, welke er zich niet alleen op beroemen mag in het begin der negentiende eeuw manmoedig en onverschrokken het hoofd te hebben geboden aan den corsicaanschen veroveraar, maar ook door haar voorbeeld de andere in slavernij zuchtende europeesche volken geprikkeld te hebben het tyrannen-juk van dien dwingeland af te schudden, sinds ruim anderhalf jaar bezig is ten koste van duizenden menschenlevens en van milliarden gouds ter wille van den onleschbaren gouddorst van beursspeculanten, dobbelaars en jagers naar steeds meerder zingenot en wereldsche vermaken tegen twee kleine in een afgelegen hoek der wereld zich bevindende republieken met een godsdienst-, goede zeden en arbeidlievende doch ook vrijheid- en onafhankelijkheid-minnende bevolking een oorlog te voeren, waarvan de historie van negentien eeuwen nauwelijks zijn wedergade zal kunnen aanwijzen. Zuid-Afrika wordt Engeland's graf, heeft eens Bismarck geprofeteerd; een profetie, welke in deze dagen, bij ieder, die zijn oogen, verstand en rede den kost geeft, steeds meer en meer geloof vindt.

Het moordend lood der Boeren, de vermoeienissen van den oorlog, koude, onvoldoende voeding en kleeding, pest- en andere ziekten hebben toch reeds 1½ jaar Albion — het land van industrie en zeevaart — van duizenden zijner beste werkkrachten beroofd, terwijl de oorlogsgod steeds nog meerdere duizenden menschenoffers voor zich opeischt. Bovendien hebben de zuid-afrikaansche oorlogskosten, welke reeds tot op heden 153 millioen pdst. of het dubbele van die van den Krimoorlog bedragen, de staatsschuld tot een zoodanige hoogte opgevoerd, dat het engelsche crediet in het buitenland een geduchten knak gekregen heeft, en wel *primo* door de uitgifte van verschillende schatkistbiljetten; *secundo* door het sluiten van twee leeningen, waarvan de eene, een tienjaarlijksche, 30 millioen pd. st. en de andere, een geconsolideerde, 60 millioen pd. st. bedraagt. Om die hoogere uitgaven der laatste jaarlijksche begrootingen, de renten en aflossingen van staatsschulden en leeningen te kunnen bestrijden, heeft de kanselier der schatkist, Hicks Beach, aan het engelsche parlement en het engelsche volk eenige belastingplannen te slikken gegeven, welke een geheel geslacht voorzeker dwars in de maag zullen zitten. Die reeds verwezenlijkte of nog te verwezenlijken plannen zijn van tweeërlei aard, n.l. verhooging van de reeds bestaande, en het invoeren van nieuwe belastingen.

Die nieuwe belastingen zijn een uitvoerrecht op steenkolen. Bij elk rechtgeaard Engelschman gaan de zaken boven het vaderland, zoodat, vooropgezet de onderstelling dat dit uitvoerrecht hun de concurrentie tegen de buitenlandsche mijnindustrie ten zeerste bemoeilijken zal, men zich over die ontevredenheid niet erg behoeft te verwonderen.

Zoo zijn reeds thans de engelsche oorlogsschreeuwers op meer dan een wijze geducht gestraft wegens de God- en menschonteerende euveldaden, waaraan zij zich jegens vreedzame menschen schuldig maken.

Men kan dit laatste ook van Frankrijk constateeren, omdat dit in merg en been nog katholiek land zich sinds ruim twintig jaar de wet laat voorschrijven door club-banierdragers van het meest schandelijke ongeloof en der meest schaamteloze zedeloosheid, instede van te luisteren naar de hoogpriesterlijke en vaderlijke vermaning van onzen grooten en wijzen Paus Leo XIII, om alle kleinzielige onderlinge kibbelarijen te vergeven en te vergeten, en als *één man* loyaal de republiek als *wettigen* regeeringsvorm te erkennen.

Door de vele vervolgingen, plagerijen, en knevelarijen, waaraan de gewetenlooze bent, die sinds jaar en dag ongestoord het roer van zijn staatsschip in handen heeft, zich jegens de Katholieke Kerk en hare bisschoppen, priesters en instellingen van groot geestelijk en stoffelijk belang voor de bevolking, van af 1880 schuldig gemaakt heeft, toont het z. g. officieele Frankrijk, dat het van de Katholieke Kerk niets meer wil weten en deze veracht. "Wie U veracht, veracht Mij," en wie Mij veracht, veracht Dengene die die Mij gezonden heeft." Zal Frankrijk de gevolgen dezer verachting niet vroeg of laat ondervinden? Die gevolgen rusten thans reeds loodzwaar op dit diep rampzalige land. Zijne bevolking neemt reeds ieder jaar eer *af* dan *toe*, zoodat het bij de andere groote mogendheden in dit opzicht reeds ver ten achter staat, welk feit, in verband met een mogelijken toekomstigen oorlog, ieder oprecht vaderlandslievend Franschman met bange vrees moet vervullen. Zedeloosheid en misdaden van allerlei aard en echtscheidingen nemen hand over hand toe. De jongste klooster-wetten zullen niet alleen tengevolge hebben, dat het monster "proletariaat" nog veel schrikwekkender vorm en afmeting krijgt, maar ook dat Frankrijk's *reputatie* en *prestige* als groote koloniale mogendheid een gevoelige en als 't ware onherstelbare knak zal toegebracht worden. Werkstakingen, welke alom groote stoffelijke ellende verspreiden zijn er aan de orde van den dag; terwijl buitenlandsche raddraaiers met behulp van socialistische *maires* — als Flaissières te Marseille — deze uitlokken met de geheime bedoeling, handel en scheepvaart der fransche havens ten believe van buitenlandsche steden in den grond te boren.

De aard, behandeling en gewijsden van zoovele processen legt het meest doorslaande bewijs voor de stelling af, dat ook in het rechtwezen van het land van den H. Lodewijk het bederf en de verrotting zich meer en meer uitbreiden. Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht. De waarheid van dit spreekwoord schijnt tot op heden alles behalve genoegzaam doorgedrongen te zijn tot de regeeringen van Portugal en Spanje. De Koning van het eerstgenoemde land toont zich niet alleen een zeer bruikbaar werktuig in de handen van zijn engelschen "neef" Eduard, maar ook van hen, welke niet alleen een *oorlog* op *leven* en *dood* aan het *altaar*, maar ook aan den *troon* verklaard hebben. Bezield door de wetenschap, dat Carlos niet tot de meest verloochenende en onversaagde verdedigers der Katholieke Kerk behoort, zijn zij er steeds sinds ge-

Feuilleton.

Katholiek Leven.

„Van 1865—1867," schrijft zijn ordonnance-officier van dat jaar was mijne verhouding tot den kolonel die van een kind tot zijn meester. Mijn geloof was zwak; hij gebruikte duizend middelen, om het te versterken. Hij twistte nooit, maar zocht de gelegenheid om mij een boek of een voorbeeld onder de oogen te brengen, dat gunstig op mij werken kon. Maar het beste van alle voorbeelden was hijzelf."

Van den anderen kant klaagde hij over het bederf van een te groot aantal jonge militairen, die toch in godsdienstige inrichtingen waren opgevoed,

„'t Is verschrikkelijk, hoe weinig jongelieden getrouw blijven in het leger.

„Velen ongetwijfeld bewaren het geloof en komen er weer voor uit, als zij in het burgerlijk leven terugkeeren, maar in het leger hebben nauwelijks eenigen den moed Jesus Christus te belijden en het menschelijk opzicht af te schudden. Onze eeuw is lauw en laf en het leger ontsnapt niet aan deze besmetting."

Toch lag 't aan hem niet, dat zij niet voor het zedebederf gevrijwaard werden. Dezelfde getuige verhaalt: „Ofschoon de kolonel in de stad woonde, waakte hij nauwlettend over het kamp. Hij liet zich uit Algiers waarschuwen bij de aankomst van slechte vrouwen en ontzeide haar den toegang tot het kamp en het verblijf in de stad.

„Hij zorgde, dat de soldaten in hunne ziekte door een priester werden bijgestaan. Een geneesheer moest elken dag een lijst opmaken van hen, die in stervensgevaar waren", schrijft de Pastoor van Laghouat, „zoodat ik bij mijne komst hun het eerst kon bijstaan. Hoeveel zielen danken hem hare verzoening met God."

XIII

Zoo was de Sonis bemind door de goeden, gevreesd door de slechten, maar vereerd door allen en 't was zijn godsdienst, dien men in hem eerbiedigde. Ook schreef men aan de macht van zijn gebed buitengewone blijken van hemelsche bescherming zijner soldaten toe.

Een officier verhaalt het volgende: „De Sonis sprak zelden van zichzelf. Maar tot Gods verheerlijking vertelde hij, dat hij eens het geluk had, zijne soldaten van een doodelijk gevaar te redden.

„Bij een' tocht in het Zuiden liet men den laatsten voorraad levensmiddelen aan den oever eener gedroogde rivier, om den vijand aan de overzijde te vervolgen. Bij de terugkomst kwam plotseling een hevig onweder op. Het water zwol geweldig. Nog een oogenblik en men was door den vloed overvallen en verzwolgen. Er was geene redding dan bij God. De commandant wierp zich op de knieën aan den oever van den stroom en beval zijne troepen aan de bescherming van den H. Jozef. De onafzienbare rij trok voort met angstige gejaagdheid. Nauwelijks had de laatste kameel den oever bereikt of de wateren baanden zich een' weg en sleepten alles mede in hunne vaart."

Een voornaam inboorling schreef eene schitterende lofrede op hem en besluit ze met te zeggen: „Wij hebben hem met getrouwheid gediend als den waardigen vertegenwoordiger van Frankrijk en wij houden niet op, hem te verheffen en te zegenen om al zijne weldaden.

Doch boven alles leert men zijn' zielenadel kennen uit de vertrouwelijke briefwisseling met zijne vrienden — zijne verwanten, zijne kinderen: „Ik kan het hart niet verloochenen, dat God mij gaf en dat zijnen vrienden innig is toegedaan. Onze vriendschap steunt op eenheid van geloof, op gelijkheid van beginselen — zij moet langer duren dan ons leven. Bij den dood daalt mijn gezichteinder niet — ik overschrijd die grens, en daar in dien kring vertoevend, gedenk ik mijne vrienden. En daar alleen met mijne ellende troost mij de verwachting, dat zij mij niet vergeten, als ik rust in het graf."

Nooit knielt hij neder, zonder dat de herinnering aan zijne vrienden opwelt in zijn hart en stijgt naar zijne lippen. Zij vergezellen hem op zijne tochten, zij zijn bij hem onder zijne tent, in de woestijn, aan den voet van het altaar vooral. Het gebed en de Communie zijn de banden zijner genegenheid. Zijne formule is: Adieu, maar à Dieu in twee woorden, volgens het gebruik der ouden. „Ja, altijd met God", zoo heet het, „daar alleen vinden wij rust, waar onze ziel naar haakt, den troost in de smarten des levens, verzachting in het leven, voldoening voor de liefde, die de foltering is der goddeloozen, maar de wellust van den Christen, omdat God daar het begin en het einde is."

Zelf altijd bereid, den overvloed van zijne gaven kwistig uit te deelen, zocht hij ook op zijne beurt in moeielijke omstandigheden steun in deelnemende harten.

ruimen tijd op uit, om door middel eener aan hen verkochte en verknochte week- en dagbladpers het dom en onnadenkend gepeupel of janhagel op te ruien, allerlei wandaden van de meest schandelijke soort tegen priesters, kloosterlingen, kerken en kloosters te bedreiven, terwijl zij vervolgens met het meest duivelachtig *cynisme* Koning Carlos de meening trachten op te dringen, dat het de wil des volks is, dat de kloosters opgeheven en *geconfisqueerd* en de religieuzen van beiderlei geslacht van den portugeeschen bodem verbannen worden. Alle zeilen zetten zij verder zoowel in Portugal als in Spanje bij, om aan *meerderjarige* vrouwelijke personen te beletten, den "kloosterlijken" staat te omhelzen.

Zoowel in Spanje als in Portugal worden reeds lang vergeten verouderde, onder het stof bedolven, doch van haat tegen Christus' Bruid getuigende decreten uit de archieven opgedolven, om aan de nieuwe eenigen schijn van recht te geven. In Oostenrijk spelen de *All-Deutschen* onder leiding van Schönerer, Wolff en andere onruststokers onder de leus "*Los-vom-Rom* een zelfde spelletje.

Het doet echter ieder oprecht geloovig Katholiek goed aan het hart, niet alleen dat onze roemrijk regeerende Paus Leo XIII, de spaansche portugeesche en oostenrijksche geestelijken — van de hoogste tot de laagste — tegen dergelijk satanisch gedoe als één man zoo beslist mogelijk optreden, maar ook dat de oostenrijksche troonopvolger Frans Ferdinand zich openlijk onder de strijders voor de rechten der Katholieke Kerk geschaard heeft.

De Congregaties in Frankrijk.

Het door den franschen Senaat geamendeerde wetsontwerp op de vereenigingen is door de Kamer met 313 tegen 249 stemmen aangenomen.

Gelukkig zijn de in de wet aangebrachte wijzigingen niet in het nadeel der Congregaties.

Vooral de wijziging van artikel 2 is zeer belangrijk. Dit artikel, zooals het door de Kamer was aangenomen, luidde als volgt:

„Vereenigingen van personen, *behalve religieuze vereenigingen*, mogen zich vrijelijk vormen, zonder goedkeuring of voorafgaande verklaring, doch zij zullen slechts dan rechtspersoonlijkheid bezitten, wanneer zij zich schikken naar de voorschriften van art. 5 [bepalende, dat slechts die vereenigingen, welke door de zorgen harer stichters worden bekendgemaakt, rechtspersoonlijkheid kunnen verkrijgen.

De Senaat nu heeft van art. 2 de gecursiveerde zinsnede doen vervallen en de Kamer heeft dit amendement zonder stemming aangenomen, zoodat de congregaties althans op dit punt gelijkgesteld worden met wereldlijke vereenigingen. Maar, al moge hier een stuitend onrecht eenigszins zijn weggenomen, de wet is en blijft één ontzettende rechtsverkrachting. En geen wonder was het, dat abbé Gayraud, toen hij bij de laatste algemeene beraadslagingen een nieuwen stormaanval beproefde op het ministerie, onder geestdriftige toejuichingen der rechter- en heftige protestaties der linkerzijde, het volgende verklaarde:

„In het volle bewustzijn van Franschman en Katholiek, kan ik niet nalaten te verklaren dat deze wet, indien zij wordt aangenomen, op deze Kamer zal rusten als een stigma van schande en oneer."

En wij zouden er bij kunnen voegen: Niet alléén op de Kamer, op het geheele fransche volk drukt deze wet het brandmerk van onrecht en verdrukking. Zelfs de allesbehalve clericale Ribot heeft dit ingezien, en tevens dat deze wet een onmiskenbaar gevaar is voor Frankrijks innerlijken vrede en rust.

In een korte rede herinnerde hij eraan, "dat de president van den ministerraad (Waldeck Rousseau) zelf verklaard had, dat de Congregaties den lande „bewonderenswaardige diensten" hadden bewezen. Maar de president vergeet die verklaringen, tot het einde toe zal men doordrijven eene politiek van verdeeldheid en oneenigheid, leidend tot den godsdienstoorlog, den schrikwekkendsten van alle oorlogen."

„Waldeck-Rousseau heeft vergeten de beginselen, die eens de eer zijns levens waren; maar zijne oude vrienden zullen die niet vergeten en tegen de wet stemmen."

Wil men nog meer zekerheid hebben omtrent de strekking dezer wet? Welnu, de kreet der linkerzijde, op een gezegde in de krachtige redevoering van graaf de Mun, geeft ze.

„Een eminent ministerieel, Viviani," aldus sprak de Mun, „heeft zeer juist gezegd, dat deze wet het begin was van den waren strijd, niet alleen tegen de niet-goedgekeurde congregaties, ook zelfs niet tegen de goedgekeurde, maar tegen de Kerk."

En als een Godtergende bevestiging weergalmden door de zaal van het fransche parlement de honende toejuichingen der linkerzijde vermengd met een kreet: „Juist, dat is het."

Wat wil men meer?

De strijd tegen de Kerk in Frankrijk is met verdubbelde woede aangebonden, Frankrijks Katholieken zullen hem weten uit te strijden. En hij heeft ook zijne goede zijde, waar hij onzen jammerlijk verdeelden geloofsgenooten biedt een element van eenheid, dat element, waarop ten slotte de onverbreekbare katholieke eenheid is gegrondvest: de liefde voor het geloof, die steeds hooger opvlamt bij den Katholiek, als een goddelooze hand hem dit dierbaar pand wil ontrooven.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Officieele berichten.

Van Z. E. den Minister van koloniën werd het bericht ontvangen, dat het huwelijksgeschenk der kolonie Curaçao, Harer Majesteit de Koningin namens de kolonie werd aangeboden en zulks na HoogstDerzelver terugkeer uit het buitenland.

In voldoening aan de daartoe van H. M. de Koningin ontvangen opdracht. verzocht mij Z. E. de betuiging van Harer Majesteits dank voor die aanbieding te willen overbrengen.

De Gouverneur van Curaçao.
BARGE.

* *
*

Bij Kon. besluit is benoemd tot ondervoorzitter van den Raad van Bestuur in de kolonie Curaçao de heer mr. TH. J. A. NUIJENS, procureur-generaal in die kolonie.

Bij kon. besluit zijn in de Kolonialen Raad der kolonie Curaçao benoemd tot voorzitter de heer E. D. E. VAN DEN BOSSCHE, oud-gezagh. van St. Martin (Nederlandsch gedeelte); tot ondervoorzitter de heer J. E. VAN DER MEULEN JR.; beiden lid van den Kolonialen Raad; tot lid de heeren MOZES CURIEL, C. STATIUS MULLER, mr. J. B. GORSIRA, CHARLES A. JONES en H. H. CHAPMAN.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 19 Juli 1901, No. 503, is aan den WelEerwaarden Heer L. W. MULDER, R.C. geestelijke van den 2n. rang op Saba, op zijn verzoek, met ingang van 1°. Augustus a. s., eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Havennieuws.

Naar bericht wordt, zal de nieuwbenoemde Gouverneur van Curaçao, JHR. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK den 15den Augustus met de *Prins Willem V* van den *K. W. I. M.* uit Amsterdam vertrekken, zoodat ZHEG. ongeveer 15 September hier kan verwacht worden.

* *
*

Zondagmorgen bij het binnenstoomen der haven liep de *Philadelphia* van de *Red D Line* op het zeilschip *Leonor*, dat aan den Klip van Scharloo lag vastgemeerd. De *Leonor* zonk onmiddellijk; doch gelukkig zijn er geen persoonlijke ongelukken te betreuren, een lading zout ging echter verloren.

De *Leonor* voer reeds sinds vele jaren op Sto Domingo en was slechts kort geleden uit de geregelde vaart genomen. De *Red D Line* zal de geleden schade vergoeden.

* *
*

Hr. Ms. *Sommelsdijk* is Woensdag naar Aruba vertrokken tot het houden van schietoefeningen. Zij zal daar tien dagen blijven.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Enriqueta Bethencourt, De Courant, Jonh H. Drummoud, Nana de Ecker, P. A. Gorsira, Johan Hollander, E. L. Henriquez, Herman C. Henriquez, & C°., Silverio Henriquez (3), Felipe P. Jansen, Master G. Olsen, J. A. Perez & C°., Emilio Reinhard, Eugle H. Simmons, Pedrito Santiago per adres Fransika Santiago, A. W. G. Schotborg, Samuel Wees en een rebut geadresseerd aan Hilda Olin, Connecticut.

•Aangeteekende stukken: G. A. F. Nouel, J. J. van den Berge en een aang. rebut geadresseerd aan: Miss Cleophe ...... o|b of the German Jacht "Prinzessin Victoria Luise, New York.

El Imparcial.

Met het nummer van laatstleden Dinsdag ging *El Imparcial* haar acht en twintigsten jaargang in. Zonder twijfel kan *El Imparcial* met voldoening terugzien op de vervlogen jaren, niet het minst omdat zij altijd met eere haar taak heeft vervuld en haar roeping van onpartijdig orgaan is getrouw gebleven.

Onze hartelijke gelukwenschen bieden wij dan ook aan *El Imparcial* en wij spreken daarbij den wensch uit, dat het haar nog lange jaren gegeven zij de curaçaosche Pers waardig, zooals zij steeds deed, te vertegenwoordigen.

Banda Orfeo.

PROGRAMMA

Dinsdag 30 Juli 7¼ P. M. in het Kiosk van het Wilhelmina Park.

1. Adieu Maikafer, marsch..................Buttner
2. Diane de Lys, valse de concert. H.Rinchardt.
3. Ouverture "Hecla"................D. S. McCosh.
4. Le Petit Trompette, polka. A. Korn.
5. Souvenir de "Heerlerheide", pas-red. M. Kessels.
6. Fantaisie sur L'Elisire, d'Amore. Donizetti.
7. { Que ganga, danza..............C. Ulder. / Militaire kinderen, marsch. ...... Wilhelm.
8. Wilhelmuslied.

Eene bloedverwante verloor op jeugdigen leeftijd hare moeder, kort daarna eene zuster in de lente des levens en een broer, waarin men reeds een veelbelovend priester begroette. De Sonis, die de speelgenoot was van hare kinderjaren, zond haar uit Afrika zijne broederlijke tranen, doch voegt er deze gewijde woorden bij: „Gij hebt de aarde met te veel tranen besproeid, dan dat ge niet het bevoorrecht kind van God zoudt zijn"

Maar in een volgend schrijven vertoonen zich in het beminlijk beeld der vriendschap reeds de trekken van ernstige gedachten; hij spreekt tot het jonge meisje als een vader, als een priester bijna.

„Lief kind," zoo zegt hij, ook mij drukt de last waarmede God u bezwaarde, maar als ik denk aan de genade, die Hij stort in uwe ziel, dan wordt het mij licht om het hart. Gij moet het hoofd buigen met gelatenheid als een kind van J. C. God heeft reeds tot uw hart gesproken, gij zijt gevormd in de school van Calvarië en het kruis is wel zwaar voor uwe jonge schouders. In het verleden zie ik nog uw ouderhuis en de weelde, waarin gij zijt opgegroeid, maar, waar zoudt gij zijn, als het altijd zoo gebleven was? Misschien waart gij dan verder van Jesus dan nu. Zoo moet de genade met liefde omhelzen, wat de natuur van zich zou willen werpen."

En dan — zonderlinge zaak — predikt de 34-jarige officier de nietigheid der aardsche dingen, dan noemt hij het dwaasheid, geen hooger doel te stellen aan zijn hart en geest, wier kracht zich slechts in God ontvouwen kan, dan spreekt hij van het geluk, het Kruis te dragen uit liefde tot den Meester; in uitzicht van eene eeuwigheid, waar wij zullen jubelen in gezelschap van hen, die wij liefhadden op aarde en die gelukkig leven in den hemel. En wijl de nicht hem het plan te kennen had gegeven, om zich geheel aan God te schenken, uit hij den wensch, dat zij haar voornemen ten uitvoer mag brengen.

„En hiermee", zoo luidt het slot, „heb ik u gezegd, dat ik u bemin. Maar ligt het dan op den weg van een kapitein zich te mengen in een religieuze roeping, moet hij zich dan belasten met de leiding dezer ziel?"

Drie jaren later is zijn gebed verhoord. „Ik heb niet opgehouden over u te waken, want gij zijt mij zeer dierbaar. Arm kind, zoovele gevaren omringden u, en gij waart op zulk een glibberig pad. Geen wonder, dat de Heer u tot zich heeft getrokken. Gij zijt een dergenen, die Hij bemint, een van hen, die Hem beminnen, en die eens geroepen zijnde alles verlaten en Hem volgen. Ja, waarlijk Hij is een goede Meester. Ik sta helaas slechts van verre, maar ik wil trachten, Hem nader te komen."

Mejuffrouw Aglae de Sonis trad in het Noviciaat der Augustinessen.

„Smaak nu naar hartelust de heilige vreugde van de uitstorting uwer liefde," aldus haar vrome briefschrijver. „Denk ook aan uwen armen neef, aan uw oprechten vriend, die zwaar te kampen heeft tegen al wat J. C. niet bemint. Als het leven van den mensch een strijd is op aarde, dan ben ik een dubbele strijder en het zwaard, dat aan mijne zijde hangt is niet het zwaarst."

Bij het afleggen harer eerste geloften is zijn brief eene dankzegging. „Geloofd zij God, die groote dingen aan u heeft gedaan. Als men gelooft, dan wil men zich vaster ketenen aan Hem, wien men nooit genoeg kan geven, wat men ook doet."

En zich geheel overgevende aan de vervoering der goddelijke liefde: „Wees dan gelukkig, welbeminde zuster, drink met volle teugen uit den beker van het waar geluk; klamp u altijd vaster aan Hem, die onverdeeld bemind wil zijn. Men zegt ons, te lijden om het hemelsche loon, dat ons wacht, maar hoe zoet is dit steeds op aarde voor den Christen, die J. C. bemint en die zijn kruis draagt met Hem. Ja, waarlijk wij weten slechts welk een geluk dat is, de wereld kent het niet. Wij zijn op Calvarië en reeds triomfeeren wij in den hemel."

Eindelijk in zijn laatsten groet smelten de godsdienst en de vriendschap samen. „Mocht deze brief u de verzekering geven van mijne oude vriendschap, die ik reeds aan uwe wieg heb opgevat, die u volgde op de stormachtige wereldzee, die u thans vindt — God zij lof — in de haven, ja in de gelukzalige haven."

Zoo zette zich deze briefwisseling jaren voort, maar ook voor zijne bloedverwanten in de wereld had hij niet minder zorg. „Ik bewonder de goedheid van God", schrijft hij, „die toestaat, dat zij, die onzen naam dragen, zich verbinden aan zijn dienst. Het troost mij te zien, dat God waarlijk bemind wordt in onze familie. Het schijnt mij toe, dat iedere acte van liefde, die onze naaste ten Hemel draagt als dauw terugvalt op de zielen van hen, die ons dezen naam hebben nagelaten."

Wordt vervolgd.

Curacao Electric Works.

Ter vervanging van den Heer H. R. v. d. Brink, die op eigen verzoek eervol ontslag heeft gekregen, zal de Heer J. E. Evertsz, thans Directeur van de *Hygiea Ice Cy*, den 1sten Augustus optreden als Directeur van de *Curaçao Electric Works*.

Aruba.

Uit particuliere brieven blijkt ons, dat te Oranjestad drie gevallen van pokken in dezelfde familie, die ruim een maand uit Venezuela was teruggekeerd, zich hebben voorgedaan. De aangetaste personen zijn bij het uitbreken der ziekte buiten de stad gevoerd en bevinden zich daar met hun familie volkomen geïsoleerd. Het huis in de stad is ontsmet.

Ingezonden Mededeelingen.

NEDERLAND.

Een oordeel over van Kol.

„De heer Van Kol is van onstuimigen aard, die gaarne ijzer met handen zou breken, die ongeduldig wordt, wanneer niet al zijn wenschen voor Indië *op eenmaal* bevredigd worden, en die zou willen, dat de *uitgaven voor Indië met vele millioenen gulden* worden *vermeerderd* en de *inkomsten* met evenveel *verminderd*, zonder dat hij aangeeft hoe het verschil zou moeten worden gedekt; zonder dat hij een oogenblik overweegt of zoo'n roekelooze politiek werkelijk wel Indië ten goede zou komen; zonder dat indruk op hem maakt de vermaning offer nu aan uw *zucht tot overhaasting* het belang van *Indië*, het belang van *ons land*, het belang der *twentsche nijverheid* niet op.

„We zeggen het niet uit geringschatting van zijn sprekerstalent, noch om te krenken, maar de heer Van Kol zal zelf moeten erkennen *de waarheid*, dat de Kamer wanneer hij spreekt *niet luistert*. Hij verdrinkt zijn meermalen goede gedachten steeds in zoo'n zee van woorden, en hij lijdt dermate aan de zucht om allerlei kleinigheden tot gewichtige zaken op te blazen, maakt zich daardoor zóó dikwijls schuldig aan miskenning van de goede daden en bedoelingen van andersdenkenden, dat zijn steeds met veel gewicht voorgedragen redevoeringen — volgens het eenstemmig getuigenis van leden aller partijen (behalve misschien de sociaal-democraten) — op den duur niet zijn aan te hooren.

„Men kan het jammer vinden voor den ernst des mans, maar zeker is, dat — ten gevolge van zijn *onmacht om de zaken van verschillende kanten te bekijken*, van zijn zucht tot *overdrijving en vertoon*, van zijn *breedsprakigheid* en van zijn *gemis aan zelfbeheersching* — de *invloed* van den heer Van Kol in de Kamer steeds een *zeer geringe zal blijven*.

„De heer Van Kol kan bij al zijn goeden wil *geen gewenscht volksvertegenwoordiger* zijn. Hij kan dat niet, omdat hij, als sociaal-democraat, de Kamer *in de eerste plaats* heeft te gebruiken als *spreekbuis* voor de sociaal democratische eischen."

Tot zoo ver het oordeel.

„Dat wel weer van clericale zijde afkomstig zal zijn" — hooren we een liberaal of radicaal of neutraal man zeggen.

Heelemaal mis hoor!

Vóór de stemming van 14 Juni vaardigde het bestuur der „Centrale Vrijzinnige Kiesvereeniging" te Enschedé een manifest uit, waarbij aldus over den heer H. H. Van Kol geoordeeld werd.

Of het prettig is voor dien socialist, om aldus afgemaakt te worden? En dat wel door de vrienden, die in '97 zulk een krachtigen steun verleend hebben.

De afmaking is kalm, ernstig, zonder bijzonder pijnlijke operatie, maar ..... zij is er niettemin.

De bevolking van Nederland.

Volgens de uitkomsten der 8ste volkstelling bedroeg de bevolking van het Rijk op den 1n Januari 1900: 2,520,471 mannen en 2,583,508 vrouwen, totaal 5,103,979 inwoners. In den loop van dit jaar is de bevolking toegenomen met 39,796 mannen en 35,280 vrouwen, totaal 75,076, zoodat op 31 Dec. j. l. het aantal mannen 2,560,267, dat der vrouwen 2,618,788 en het totaal dus 5,179,055 inwoners bedroeg.

In het jaar 1900 overtrof het aantal geboorten dat der sterfgevallen met 7644, terwijl zich 4432 personen meer in het Rijk vestigden dan er vertrokken.

Er zijn 4 gemeenten met meer dan 100,000 zielen, 20 met een bevolking van 20,000 tot 100,000, 179 met een bevolking van 5000 tot 20,000 en 918 gemeenten met een bevolking beneden 5000 zielen.

BUITENLAND

Rome. — Uit het Vaticaan wordt door de *Polit. Corresp.* gemeld, dat de verkoeling in de betrekkingen tusschen Den Haag en de Curie over het niet toelaten van een vertegenwoordiger van den H. Stoel op de Haagsche vredesconferentie, opgehouden heeft te bestaan, zoodat de benoeming van een nieuwen internuntius zal plaats hebben, voor welken post mgr. Celli, thans auditeur te Weenen, genoemd wordt. Tot de benoeming van dien diplomaat zou de beleefdheid der nederlandsche regeering om den H. Vader officieel van de instelling van het hof van arbitrage in kennis te stellen, veel hebben bijgedragen.

—De *Osservatore Romano* doet mededeeling van een adres, door de hoogleeraren en de studenten der (openbare) universiteit te Glasgow ter gelegenheid van den 450en gedenkdag van de stichting dezer instelling gezonden aan den H. Vader. De onderteekenaars van het adres herinneren aan de oprichting der universiteit door Paus Nicolaas V en drukken den wensch uit, dat de H. Vader moge deelen in hun feestvreugde, niettegenstaande de noodlottige tijdsomstandigheden en de afstand Zijne Heiligheid verhinderen — hetgeen zij betreuren — aan dit feest persoonlijk deel te nemen. De Paus heeft dit adres met een zeer welwillende dankbetuiging beantwoord.

Frankrijk. — De fransche socialist Allemane heeft weinig succes in de fransche Kamer gehad, met de indiening van zijn voorstel tot opheffing van alle godsdienstige orden. Alleman zag de urgentie van zijn voorstel verwerpen met 375 tegen 180 stemmen. Eveneens werd verworpen een voorstel der radicaal-socialistische groep, om den broeders der christelijke scholen de bevoegdheid tot het geven van onderwijs te ontnemen. Toen dit lieve voorstel werd ingediend, riep eene sarcastische stem uit het centrum: „Dat is het begin der verzoening!" Waldeck-Rousseau nam weer eene zeer vage houding aan. Bepaald zich verzetten tegen het voorstel deed hij niet, hij keurde het ook niet goed; alleen wees hij erop, dat de aangenomen wet juist onderscheid maakte tusschen goedgekeurde en niet-goedgekeurde congregaties. Hij vermeed daardoor eene besliste verklaring, welke men hem trachtte af te dwingen, blijkbaar met het doel, om den steun zijner trouwe linkerzijde, die met hem door dun en dik gaat, niet te verliezen.

't Staat echter te bezien, of de socialisten bij de een of andere gelegenheid geen weerwraak zullen nemen over het dubbele échec, dat ze hier ondergingen.

Reeds bij de onmiddellijk volgende behandeling der supplementaire credieten van 40 millioen voor de expeditie in China, toonden ze zich ietwat koppig.

Delcassé deelde mede, dat eerstdaags een geelboek zou verschijnen, dat den toestand tot den 18en Juni zou uiteenzetten.

Sembat was niet erg gewillig met het toestaan der gelden en vreesde, dat de voorwaarden en eischen, aan China opgelegd, nieuwe verwikkelingen zouden tengevolge hebben waardoor nieuwe krediet-aanvragen noodzakelijk zouden worden.

Viviani wierp het over een anderen boeg en voer uit tegen de zendelingen, die door Frankrijk niet langer moesten worden beschermd, meende hij. Aan dit voorrecht der fransche natie is door godsdiensthaters reeds herhaaldelijk te vergeefs getornd. Ook ditmaal werd een amendement van Viviani in dien geest verworpen, evenals een van Sembat, strekkende om een onderzoek in te stellen naar de aan het expeditiecorps ten laste gelegde feiten. Ten slotte werden de kredieten toegestaan met 471 tegen 71 stemmen.

Opmerkenswaardig is nog het antwoord, dat Delcassé gaf op eene interpellatie.

De vredesvoorwaarden, aldus de fransche minister van buitenlandsche zaken, waren aangenomen. De troepen zullen dan ook worden teruggeroepen, behalve een klein gedeelte, dat onmisbaar is voor de verdediging der gezantschappen.

Toch durft de minister niet verklaren, dat de vrede verzekerd is, wel meent hij te kunnen mededeelen, dat alles is gedaan om dien te verzekeren.

Hoopvol klinkt dit laatste nu juist niet, eerder pessimistisch; eene dergelijke verklaring wordt niet afgelegd, als er gegrond uitzicht bestaat op een spoedigen vrede.

—Admiraal De Cuverville, fransch senator, heeft aan den president der republiek, Loubet, een open brief gericht, tintelend van den gloed eener vaste, mannelijke overtuiging, eener onvervalschte, eerlijke vaderlandsliefde. Ziehier den inhoud van dit merkwaardig schrijven:

Parijs, 28 Juni 1901.

Mijnheer de president,

De wet op het *vereenigingscontract*, door de meerderheid van het parlement aangenomen, wordt onderworpen aan uwe goedkeuring. Vóór het verstrijken van den tijd harer afkondiging, kom ik u vragen, in naam van een groot getal onzer medeburgers, gebruik te maken van uw grondwettige bevoegdheid en een nieuwe beraadslaging bij de twee Kamers uit te lokken.

Tot dezen stap heb ik besloten uit liefde tot mijn land, in het vurig verlangen om te arbeiden aan *het werk der nationale verzoening*, waarvan u zelf de noodzakelijkheid hebt betoogd. Doch verzoening is niet mogelijk zonder eerbiediging van vrijheid, rechtvaardigheid en recht. De wet, die pas is aangenomen, niettegenstaande de krachtige protesten, is eene oorlogsverklaring, geen daad van verzoening; zóó oordeelt, wees er zeker van, de overstelpende meerderheid des lands!

Aanvaard, M. de P., opnieuw de betuiging van mijn diepen eerbied.

Vice-admiraal De Cuverville,
Senator voor Finisterre.

Duitschland.—De duitsche keizer heeft alweer geredevoerd te Kiel bij de onthulling van het standbeeld van den grooten keurvorst.

Eigenaardig is, dat weer Nederland werd bewierookt. Hij zeide:

„De groote keurvorst is ook de stichter geweest van de brandenburgsche vloot, die naar nederlandsch voorbeeld gevormd, onder nederlandsche admiralen in zijne bescherming opbloeide. God heeft het aldus beschikt, dat de keurvorst in de Nederlanden een stuk van zijn jeugd doorbracht, en daar leerde: arbeid, vlijt, de verbindingen naar buiten, den handel te beschermen. Wat hij daar, bij het vlijtige, eenvoudige volk van zeevaarders uit duitschen stam heeft geleerd, dat bracht hij over naar zijn land — voorwaar, in dien tijd een geweldig besluit, dat door zijn onderdanen en tijdgenooten aanvankelijk wel nauwelijks werd begrepen. De brandenburgsche vloot ontwikkelde zich onder zijn geweldigen steun en wil, geleid door den knappen neder-

landschen admiraal Raule en diens broeder."

Men ziet, "nederlandsch" is haast een samenvatting van alle mogelijke deugden.

Maar dan ook „uit duitschen stam"!

Engeland.— Er was in Londen een hevige gisting.

Er zou een vergadering worden gehouden in Queens Hall, waar Merriman en Sauer zouden spreken, voor 't laatst, en die dus het karakter zou krijgen van een betooging tegen den oorlog.

De jingopers, die 't altijd heeft over de patriottische trouw van het volk, schrok hevig bij de gedachte, dat het volk eens werkelijk zijn meening zou uitspreken en riep de beursmannen op — de eenigen, die nog steeds vóór den oorlog zijn, en niet zonder reden — om de vergadering eens een beetje in de war te sturen.

En ze gaven daaraan gehoor, vooral ook, omdat gezegd werd, dat Leyds zou komen, dat Kruger eene boodschap aan de vergaderden zou zenden; en dat de 800 man, aangeworven om de orde te bewaren, voor een deel buitenlandsche huurlingen waren, en zoo meer.

Die moesten worden verslagen: de jingo-dapperheid zou in Londen de reputatie, in Zuid-Afrika verloren, nu eens herwinnen.

Reeds lang voor zes uur was de Queens Hall, waar voor 3000 menschen plaats is, boordevol, terwijl eene ontzaglijke zingende, schreeuwende en jouwende volksmenigte alle deuren letterlijk belegerde, en eenige deuren en vensters verbrijzelde, om toegang te krijgen. Verscheiden verslaggevers, personen die op de tribune spreken zouden, en zelfs commissarissen van orde werden niet binnengelaten. Het opeengepakte gepeupel bleef, ondanks den gietregen, in Regentstreet wijlen, luisterende naar de patriottische toespraken van improvisators, die zich op straat tegen den muur van het Langham-hotel en van de Langhamkerk opgesteld hadden, en telkens toegejuicht werden, terwijl er velen triomfantelijk rondliepen met de engelsche vlag, die ook uit tallooze woningen uitgestoken was.

Binnen ging het ordelijker toe dan buiten, nadat ettelijke ruziezoekers op onzachte wijze verwijderd waren, waarbij enkelen bebloede koppen opliepen. Zoodra de orde eenigermate hersteld was, volgden er eenige flinke toespraken, van Labouchère, die presideerde, Lloyd George en andere parlementsleden, en van Merriman en Sauer. Zij getuigden alle van goede gezindheid jegens de Boeren en van veroordeeling van den oorlog en van het engelsche krijgsbeleid.

De vergadering nam te midden van de grootste geestdrift eene resolutie aan ter veroordeeling van de politiek ten aanzien van Zuid-Afrika, met name wat betreft de wijze waarop vrouwen en kinderen behandeld worden, terwijl er een beroep werd gedaan op de regeering om aan de Boeren volledige onafhankelijkheid toe te staan.

Buiten bleef intusschen eene ontzaglijke menigte staan schreeuwen en joelen. En toen de bijeenkomst geëindigd was, werden degenen, die het gebouw verlieten uitgejouwd; zelfs werden er dames gemolesteerd, zoodat de bescherming van de bereden politie moest worden ingeroepen.

Alles in naam van de liefde, de ware, echte, groote liefde voor de goudmijnen, ik vergis me, voor het vaderland, voor de beschaving en het recht.

Intusschen is deze meeting een goed teeken. Ze bewijst, dat het engelsche volk niet meer is een verblinde kudde, die door dik en dun een paar gewetenlooze leiders volgt, dat het niet meer als voor een jaar juicht en drinkt bij 't zien van een paar afrikaansche "helden," maar dat het voor een groot gedeelte wakker wordt en den strijd aandurft met hen die nog slapen of moedwillig de oogen sluiten.

Deze meeting was de openbaring van een nieuwen toestand.

En wat nog het sterkst is:

Lord Roberts, die den 24sten Juli feestelijkheden te Portsmouth zou bijwonen, heeft laten weten dat hij *tengevolge van het voortduren van den oorlog* Portsmouth's eeresabel evenmin in ontvangst kan nemen als een adres van gelukwensch. De aanbieding van beide is voor onbepaalden tijd uitgesteld.

Ziezoo, dat heeft hij dan toch erkend dat de oorlog voortduurt: ook al iets waard.

Transvaal. — Weer is een ooggetuige van den toestand in Zuid-Afrika in Europa gekomen, Van Lier, vroeger Boeren-commandant, thans belast met een zending bij dr. Leyds.

Van Lier ontkent beslist de plannen, die aan Botha worden toegeschreven, den strijd op te geven. De laatste dagorders van den generaal aan zijne troepen geven de vredesvoorwaarden aan, van welke niets afgaat, met name de onafhankelijkheid van de beide republieken, Oranje-Vrijstaat zoowel als Transvaal, en een volledige amnestie voor de hollandsche bondgenooten uit de Kaapkolonie, die de wapenen opgenomen hebben, om de Boeren te steunen. Van Lier voegde daarbij, dat Botha wel degelijk opperbevelhebber is. Van Lier vindt den toestand zeer bevredigend voor de Boeren en die was in den laatsten tijd, zei hij, voor hen nog beter geworden, terwijl de naar verhouding te lange verbindingslijnen der Engelschen hun groote macht met lamheid sloegen.

Terwijl de oorlog nu reeds „bij benadering" zooals Broderick zeide, 1,250,000 pond per week kost, 15 millioen gulden, ruim 60 millioen per maand, zal, wil er een resultaat worden bereikt, nog veel meer moeten worden opgedokt.

„Lord Kitchener — schrijft de correspondent van de *Evening Standard* — zou nog honderd duizend man er bij kunnen gebruiken en er dan nog niet te veel te missen hebben voor mobiel werk; en men moet bedenken, dat juist mobiliteit het eenige is, waarmee men het verzet van de Boeren kan fnuiken."

Maar die zijn natuurlijk nergens vandaan te halen, stel dat het engelsche volk bereid zou zijn, ze te betalen. Vooral niet na berichten als deze:

"Southampton 24 Juni. De *Hawarden Castle* wordt hier van avond verwacht met 34 officieren en 666 man van de Imperial Yeomanry die 15 maanden in Zuid-Afrika gediend hebben. Vele van de compagniën zijn slechts *op één vierde van haar oorspronkelijke sterkte* (116), andere op een derde en weer andere op de helft. De Imperial Yeomanry heeft meer manschappen aan ziekte dan in het gevecht verloren."

Terwijl er van een andere groep een aantal krankzinnig zijn geworden.

— De correspondent van de *Rheinisch-Westfälische* te Kaapstad schrijft met bewondering over de voortreffelijke organisatie van het Boerenleger.

Op het eerste gezicht schijnen de Boeren verbrokkeld in verscheidene op zichzelf opereerende groote afdeelingen, wier operatieveld in Transvaal ligt, en tallooze kleine klompjes die over het geheele oorlogsterrein verstrooid zijn. Elke commandant, elke aanvoerder van een handvol Boeren schijnt op zijn eigen hand te opereeren, zonder eenig verband met het groote geheel. Zoo schijnt het, maar in werkelijkheid is het heel anders. De Boeren hebben een soort van veldpost tusschen elkaar ingesteld die het heele samenstel in zijn verband houdt en het mogelijk maakt de krijsverrichtingen volgens een algemeen plan te leiden. Botha weet precies, wat de la Reij doet of van plan is en beiden handelen in volkomen overeenstemming met de Wet en diens tallooze onderbevelhebbers, die wederom over hun kapiteins bevelen. De Engelschen zijn wel baas in de steden, in hun garnizoenen en langs de spoorwegen. Maar de rest van het uitgestrekt land is in de macht van de Boeren en zij trekken er voortdurend in rond.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAZAO.

1901.	Hildur	Philad.	Zulia	Marcb.	Hildur	Philad.
Vertrekt van New-York	Juli 6	Juli 13	Juli 20	Juli 27	Aug. 3	Aug. 10
Komt aan te San Juan		18		Aug. 2		15
Vertrekt van „		19		2		16
Doet Curazao aan		21		4		18
Komt aan te La Guaira		22	27	5		19
Vertrekt van „		24	29	7		21
Komt aan te Pto. Cabello		25		8		22
Vertrekt van „		25		8		22
Komt aan te Curazao	15	26	30	9	12	23
Vertrekt van „	22	27	Aug. 5	10	19	24
Doet La Guaira aan		28		11		25
„ Ponce „		30				27
„ San Juan „		31		14		28
Komt aan te New-York	30	Aug 5	12	19	27	Sept. 2

Dienst tusschen Curazao en Maracaibo.

	Hildur	Merida	Zulia	Merida	Hildur	Merida
Vertrekt van Curazao	Juli 15	Juli 21	Juli 30	Aug. 4	Aug. 12	Aug. 12
Komt aan te Maracaibo	16	22	31	5	13	13
Vertrekt van „	21	25	Aug. 4	8	18	18
Komt aan te Curazao	22	26	5	9	19	19